

امضای قرارداد توسعه‌ی دو میدان مشترک در تیرماه نفتی

رضا میر محرابی، شرکت ملی نفت ایران |

تیرماه ۱۳۹۹ با امضای دو قرارداد مهم برای صنعت نفت کشورمان همراه بود.

امضای قرارداد طرح توسعه‌ی میدان نفتی یاران و همچنین امضای قرارداد تکمیل توسعه‌ی میدان آزادگان جنوبی و احداث کارخانه‌ی فرآورش مرکزی از جمله قراردادهایی بودند که تیرماه امسال بین شرکت ملی نفت ایران و دو شرکت ایرانی به امضا رسیدند.

قرارداد عملیات توسعه و بهره‌برداری یکپارچه‌ی میدان مشترک یاران در ادامه‌ی توافقنامه‌ی اصولی (HOA) مطالعه‌ی این میدان که پیش از این امضا شده بود، ۲۱ تیرماه با حضور بیژن زنگنه، وزیر نفت و مسعود کرباسیان، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، بین رضا دهقان معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت و سیدجعفر حجازی، مدیرعامل شرکت توسعه صنعت نفت و گاز پرشیا امضا شد.

این قرارداد که با هدف بهره‌مندی حداکثری از توان و ظرفیت شرکت‌های اکتشاف و تولید ایرانی به امضا رسید، دستیابی به تولید تجمعی اضافی حدود ۳۹.۵ میلیون بشکه را طی ۱۰ سال هدف‌گذاری کرده و هزینه‌های سرمایه‌ای مستقیم آن معادل ۲۲۷ میلیون دلار و هزینه‌های بهره‌برداری از تاسیسات در طول مدت قرارداد (شامل تولید خط پایه و اضافی) معادل ۲۳۶ میلیون دلار برآورد شده است. پیمانکار موظف است تمام منابع مالی لازم برای اجرای طرح را تامین کند.

شرح کار این قرارداد مشتمل بر حفاری ۶ حلقه چاه جدید (۳ حلقه در یاران شمالی و ۳ حلقه در یاران جنوبی)، حفاری یک حلقه چاه توصیفی، حفاری یک حلقه چاه تزریق آب موجود، تعمیر ۵ حلقه چاه، تجهیز ۲۷ حلقه چاه تولیدی لایه‌ی سروک به پمپ درون‌چاهی (ESP)، احداث و بهره‌ورسازی تاسیسات سطح‌الارضی، انجام

مطالعات آزمایشگاهی و طراحی روش ازدیاد برداشت (EOR) است.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در این مراسم با اشاره به اینکه درآمد دولت از محل توسعه‌ی میدان نفتی یاران ۲ میلیارد دلار خواهد بود، گفت: «قرارداد یاران، ششمین قرارداد از الگوی جدید قراردادهای نفتی است که مدت آن ۱۰ سال است و افزون بر دستیابی به تولید تجمعی ۳۹.۵ میلیون بشکه نفت، درآمدزایی مناسبی نیز برای دولت و پیمانکار به همراه خواهد داشت.»

کرباسیان با اعلام اینکه اولویت توسعه‌ی میدان‌های مشترک با وجود تحریم، مشکلات مالی و تامین نقدینگی و همچنین بحران کرونا در کشور در حال انجام است، ابراز امیدواری کرد قراردادهای مربوط به این میدان‌ها تا پایان دولت دوازدهم به سرانجام برسد.

وزیر نفت نیز در این مراسم با تاکید بر اینکه میدان‌های مشترک همواره برای صنعت نفت یک ضرورت و اصل بوده است، اظهار کرد: «خوشبختانه در پارس جنوبی با حداکثر امکان تولید یعنی برداشت از ۲۷ فاز در حال فعالیت هستیم. توسعه‌ی ۲ فاز به دلیل تحریم‌ها عقب افتاد که پتروپارس آنها را دنبال می‌کند. البته قرارداد جدیدی با پتروپارس امضا نشد، بلکه پس از کناره‌گیری دو شرکت فرانسوی و چینی از توسعه‌ی فاز ۱۱، سهم آنها به طرف ایرانی پروژه یعنی پتروپارس منتقل شد. دو پالایشگاه، باقی مانده که یک واحد امسال تکمیل و دیگری نیز سال آینده تکمیل می‌شود.»

زنگنه با بیان اینکه از همه‌ی انواع قراردادهای استفاده می‌کنیم، تصریح کرد: «صنعت نفت کشور را نمی‌توان با روش‌های سال پیش اداره کرد. باید روش‌های نو را در اجرای پروژه‌ها مدنظر قرار داد. اکنون در دنیا شرکت‌های

اکتشاف و تولید کار می‌کنند و به‌همین دلیل ما نیز تصمیم گرفتیم شرکت‌های ایرانی را در این بخش فعال کنیم، همان‌طور که در بخش بازرگانی نفت نیز چنین رویکردی دنبال شده و شرکت‌های ایرانی در حال فعالیت هستند، اگرچه کمک‌شان می‌کنیم، اما می‌توانند پس از تحریم بسیار موثر باشند.»

اما ۳۰ تیرماه امسال نیز یک قرارداد مهم دیگر به امضا رسید. قراردادهای تکمیل توسعه‌ی میدان آزادگان جنوبی و احداث کارخانه‌ی فرآورش مرکزی (CTEP)، میان شرکت مهندسی و توسعه نفت و شرکت پتروپارس امضا شد.

این قرارداد با هدف افزایش ظرفیت تولید روزانه‌ی میدان آزادگان جنوبی به ۳۲۰ هزار بشکه نفت خام طی ۳۰ ماه و در سقف مبلغ قراردادی به ارزش ۹۶۱ میلیون دلار و ۱۸۳ میلیارد تومان، میان تورج دهقانی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) و حمیدرضا مسعودی، مدیرعامل پتروپارس به‌عنوان پیمانکار عمومی (GC) طرح امضا شد.

شرح کار این قرارداد شامل حفاری ۳۵ حلقه چاه، نصب ۵۰ عدد پمپ درون‌چاهی (ESP)، تکمیل ۸ عدد چنדרا، تکمیل ۲ مجتمع تفکیک میانی، احداث ۳۲۸ کیلومتر خط لوله‌ی جریانی، ۴۵ کیلومتر خط لوله‌ی ارتباطی و ۶۵ کیلومتر خط لوله‌ی ارسال گاز و نفت خام از واحد فرآورش و بهره‌برداری مرکزی به تلمبه‌خانه‌ی غرب کارون و ان‌جی‌ال ۳۲۰ است.

دو طرف، همچنین قرارداد حدود ۳۰۰ میلیون دلاری احداث کارخانه‌ی فرآورش مرکزی (با ظرفیت فرآورش روزانه ۳۲۰ هزار بشکه) را امضا کردند. این واحد بزرگ‌ترین واحد فرآورشی نفت و گاز کشور است که مقرر شده طی مدت ۳۰ ماه ساخته شود.

به این ترتیب، ارزش مجموع قراردادهایی که

میان متن و پتروپارس امضا شد، ۱۲۶۱ میلیون دلار و ۱۱۸۳ میلیارد تومان است و با تکمیل توسعه‌ی میدان آزادگان جنوبی و تکمیل هم‌زمان واحد فرآورش مرکزی، در این مرحله، توسعه‌ی میدان با حفاری ۲۰۶ حلقه چاه با ظرفیت تولید روزانه ۳۲۰ هزار بشکه نفت خام و ۲۰۰ میلیون فوت مکعب گاز به پایان خواهد رسید.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در این مراسم با اشاره به اینکه میدان آزادگان بزرگ‌ترین میدان مشترک نفتی ایران است، نفت در جای این میدان را بیش از ۳۳ میلیارد بشکه عنوان کرد و گفت: «بخش عمده‌ی این نفت یعنی بالغ بر ۲۷ میلیارد بشکه در میدان آزادگان جنوبی قرار دارد.»

کرباسیان از انجام مذاکرات قراردادی طرح توسعه‌ی میدان آزادگان با شرکت‌های E&P ایرانی خبر داد و گفت: «این مذاکرات با هدف دستیابی به تولید ۶۰۰ هزار بشکه نفت از این میدان در جریان است.»

وی با اشاره به نتایج امیدبخش حاصل از مطالعات فناورانه‌ی دانشگاه تهران در میدان نفتی آزادگان، گفت: «در ادامه‌ی این روند و با

امضای قراردادهایی جدید، مطالعات فناورانه‌ی ۱۲ میدان نفت و گاز به دانشگاه‌ها واگذار می‌شود. با امضا شدن این قراردادها می‌توان ادعا کرد هیچ میدان بزرگ هیدروکربوری در کشور وجود ندارد که توسعه‌ی آن بدون قرارداد همکاری مشترک با دانشگاه‌ها و مراکز علمی معتبر در کشور دنبال شود.»

کرباسیان با اشاره به امضای قراردادهای مطالعه‌ی فناورانه‌ی ۹ میدان نفتی با دانشگاه و مرکز تحقیقاتی کشور (دولت یازدهم)، ارزش این قراردادها را حدود ۲۹۲ میلیارد تومان و ۱۹ میلیون یورو عنوان کرد و گفت: «با ابلاغ وزیر نفت به چهار شرکت اصلی مبنی بر الزام انجام فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی با همکاری دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور، شرکت ملی نفت ایران این قراردادهای پژوهشی را امضا کرد که نتایج خوبی نیز در بر داشته است.»

وزیر نفت نیز در این مراسم با بیان اینکه افزایش بازیافت نفت در میدان آزادگان فوق‌العاده مهم و حیاتی است، تصریح کرد: «این قرارداد با یکی از نمادهای فناوری ملی یعنی شرکت پتروپارس امضا می‌شود.»

زنگنه از میدان‌های مشترک غرب کارون و

پارس جنوبی به‌عنوان شاخص در میدان‌های مشترک نام برد و گفت: «همه‌ی میدان‌های مشترک کشور تا پایان دوره‌ی فعالیت دولت دوازدهم سروسامان می‌گیرند، میدان مشترک گازی فرزاد یکی از آنهاست که قرارداد آن به‌زودی امضا می‌شود.»

وزیر نفت به موضوع افزایش ضریب بازیافت از مخازن نفتی نیز اشاره کرد و با بیان اینکه هم‌اکنون مردم و مجلس شورای اسلامی درباره‌ی میدان‌های مشترک بسیار حساس هستند که حساسیت بحق و بجایی است، تصریح کرد: «باید کاری کرد که مردم، مجلس و مسئولان به همان اندازه نسبت به افزایش ضریب بازیافت و برداشت از میدان حساس باشند.»

بر اساس این گزارش، امضای این دو قرارداد نفتی را می‌توان در مسیر استفاده‌ی حداکثری از توان و ظرفیت شرکت‌های اکتشاف و تولید ایرانی برای افزایش برداشت از میدان‌های مشترک و استراتژیک غرب کارون دانست. در این مسیر نیز اشتغال و توسعه‌ی جوامع محلی بیش از پیش مدنظر قرار دارد. ■